Gymnázium
ARTION

PROFILOVÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

Profilová zkouška z českého jazyka a literatury se koná formou písemné práce a formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí. Hodnocení písemné práce tvoří 40 % celkového hodnocení předmětu a hodnocení ústní zkoušky tvoří 60 % celkového hodnocení předmětu.

Písemná práce z českého jazyka a literatury

Písemnou prací z českého jazyka a literatury se rozumí vytvoření souvislého textu odpovídajícího slohové práci.
Pro písemnou práci stanoví ředitel školy 4 zadání, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky. Zadání písemné práce obsahuje název zadání, způsob zpracování zadání a popřípadě výchozí text k zadání. Po zahájení zkoušky si žák 1 zadání zvolí.
Písemná práce trvá celkem 120 minut (tento čas zahrnuje výběr tématu i jeho zpracování). Způsob záznamu písemné práce je rukopisný (žákům s PUP lze udělit náhradní plnění), záznam probíhá do záznamového archu. Minimální rozsah práce je 250 slov, maximální počet slov není stanoven. Při konání písemné práce má žák možnost použít Pravidla českého pravopisu.
Hodnocení písemné práce z českého jazyka a literatury navrhuje zkušební maturitní komisi učitel pověřený ředitelem školy hodnocením zkoušky. Při hodnocení je posuzováno celkem 6 dílčích kritérií. Žák může získat maximálně 40 bodů, hranice úspěšnosti je stanovena na 15 bodů (včetně). Pokud je práce hodnocena 0 body již v prvním kritériu (tzn. nevztahuje se k zadanému tématu, prokazatelně nevykazuje charakteristiky slohového útvaru, nesplňuje minimální rozsah, nereaguje na zadanou komunikační situaci apod.), v dalších kritériích se již nehodnotí. Výsledné hodnocení takové písemné práce je 0 bodů, žák u této zkoušky neuspěl a musí ji opakovat.

Kritéria hodnocení písemné práce z českého jazyka a literatury

Kritérium 1: Vytvoření textu podle zadaných kritérií	1A: Téma, obsah		Max. 10
	1B: Komunikační situace, slohový útvar		Max. 10
Kritérium 2: Funkční využití jazykových prostředků	2A: Pravopis, tvarosloví a slovotvorba		Max. 5
	2B: Slovní zásoba	● adekvátnost jazykových prostředků vzhledem ke komunikační situaci / slohovému útvaru ● použití pojmenování v odpovídajícím významu	Max. 5

		• šíře a pestrost slovní zásoby	
Kritérium 3: Syntaktická a kompoziční výstavba textu	3A: Větná syntax, textová koheze	• výstavba větných celků • odkazování v textu • prostředky textové návaznosti	Max. 5
	3B: Nadvětná syntax, koherence textu	• kompozice textu • strukturovanost a členění textu • soudržnost textu • způsob vedení argumentace	Max. 5
			Max. 40

Ústní zkouška z českého jazyka a literatury před zkušební maturitní komisí

Ústní zkouška z českého jazyka a literatury má formu řízeného rozhovoru s využitím pracovního listu.
Ředitel školy určí školní seznam maturitních děl, který obsahuje minimálně 60 titulů, ze kterého si žáci na základě stanovených kritérií vybírají 20 literárních děl do žákovského seznamu maturitních děl. Žák odevzdá svůj seznam na stanoveném formuláři řediteli školy nebo jím pověřené osobě do 31. 3. (pro jarní zkušební období), nebo do 30. 6. (pro podzimní zkušební období) roku, v němž se maturitní zkouška koná. Neodevzdá-li žák do 31. 3., resp. 30. 6. vlastní seznam maturitních děl, losuje si u zkoušky z pracovních listů ke všem dílům školního seznamu maturitních děl. Bezprostředně před zahájením přípravy k ústní zkoušce si žák losuje číslo pracovního listu ze svého seznamu maturitních děl. Poté dostává 1 pracovní list obsahující jméno autora a název díla, úryvek z uměleckého textu, úryvek neuměleckého textu a vlastní zadání zkoušky.
Struktura ústní zkoušky je tvořena 3 částmi: analýzou uměleckého textu, literárněhistorickým kontextem díla a analýzou neuměleckého textu. Příprava k ústní zkoušce trvá 15 minut, samotná ústní zkouška trvá 15 minut. Ústní zkoušku koná žák před zkušební maturitní komisí s pracovním listem. V průběhu ústní zkoušky není žákovi dovoleno používat žádné pomůcky vyjma pracovního listu, papírů na poznámky a psacích potřeb.
Ústní zkouška je hodnocena v 7 oblastech. Žák může získat maximálně 60 bodů, hranice úspěšnosti je stanovena na 20 bodů (včetně). Hodnocení ústní zkoušky navrhuje zkušební maturitní komisi zkoušející. V případě, že žák získá za část analýza uměleckého textu méně než 6 bodů, je celá zkouška hodnocena 0 body. V případě, že žák získá v součtu části analýza uměleckého textu a literárněhistorický kontext méně než 10 bodů, je celá zkouška hodnocena 0 body. V případě, že je celá zkouška hodnocena 0 body, žák u této zkoušky neuspěl a bude ji muset opakovat.

Kritéria **výběru literárních děl do žákovského seznamu** maturitních děl

Kritérium 1:	V seznamu četby k maturitě musí být zastoupeny alespoň 2 prozaické texty, 2 básnické sbírky a 2 dramata (z kteréhokoli období literatury).
Kritérium 2:	Seznam může obsahovat maximálně 2 díla od jednoho autora.
Kritérium 3:	Minimálně 2 díla musí být ze světové a české literatury do konce 18. století.
Kritérium 4:	Minimálně 3 díla musí být ze světové a české literatury 19. století.
Kritérium 5:	Minimálně 4 díla musí být světové literatury 20. a 21. století.
Kritérium 6:	Minimálně 5 děl musí být z české literatury 20. a 21. století.

Kritéria **hodnocení ústní zkoušky** z českého jazyka a literatury

Analýza uměleckého textu	I. část	• Zasazení výňatku do kontextu díla • Téma a motiv • Časoprostor • Kompoziční výstavba • Literární druh a žánr	Max. 10
	II. část	• Vypravěč/lyrický subjekt • Postavy • Vyprávěcí způsoby • Typy promluv • Veršová výstavba	Max. 10
	III. část	• Jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku • Tropy a figury a jejich funkce ve výňatku	Max. 5
Literárněhistorický kontext		• Kontext autorovy tvorby • Literární/obecně kulturní kontext	Max. 5
Charakteristika neuměleckého textu	I. část	• Souvislost mezi výňatky • Hlavní myšlenka textu • Podstatné a nepodstatné informace • Domněnky a fakta • Komunikační situace	Max. 10
	II. část	• Funkční styl • Slohový postup • Slohový útvar • Kompoziční výstavba výňatku • Jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku	Max. 10
Výpověď v souladu s jazykovými normami, jazyková kultura			Max. 10
			Max. 60

ŠKOLNÍ SEZNAM ČETBY K MATURITĚ Z ČESKÉHO JAZYKA

pro školní rok 2026/2027 - abecedně dle etap …

… je uveden **v samostatném dokumentu**.

PhDr. Romana Lisnerová, Ph.D.
ředitelka Gymnázia ARTION

30. 9. 2026